

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius + 370 706 64 845,

el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-04-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS INTERNETINIŲ TARPININKAVIMO PASLAUGŲ IR INTERNETO PAIEŠKOS SISTEMŲ PASLAUGŲ PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) pakartotinai teikia Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), kuris patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės teiktas pastabas.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų verslo klientams ir bendrovių interneto svetainių naudotojams interneto paieškos sistemų atžvilgiu būtų užtikrinamos veiksmingos teisių ir teisėtų interesų gynimo priemonės.

Išsamesni Įstatymo projekte siūlomų nuostatų paaiškinimai pateikti aiškinamajame rašte.

I. Sprendžiamos problemos	Įstatymo projektas parengtas siekiant įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (toliau – Reglamentas (ES) 2019/1150) ir pašalinti Europos Komisijos inicijuotą pažeidimo procedūrą dėl netinkamo Reglamento įgyvendinimo.
II. Siūlomos priemonės	<p>Siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2019/1150 nuostatas, Ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė Įstatymo projektą, kuriuo siūloma paskirti Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą (toliau – Konkurencijos taryba) atsakinga už Reglamento (ES) 2019/1150 priežiūros vykdymą Lietuvoje.</p> <p>Naujos funkcijos, kurios bus pavedamos Konkurencijos tarybai ją paskyrus atsakinga už Reglamento (ES) 2019/1150 laikymosi priežiūrą Lietuvoje:</p> <p>1. prižiūrėti kaip internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai ir interneto paieškos sistemų teikėjai laikosi Reglamento (ES) 2019/1150 reikalavimų;</p>

	<p>2. nagrinėti skundus dėl Reglamento (ES) 2019/1150 pažeidimo, atlikti tokio pažeidimo tyrimą savo iniciatyva ir taikyti nustatytas sankcijas;</p> <p>3. bendradarbiauti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių priežiūros institucijomis, teikti joms pagalbą atliekant tarpvalstybinio pobūdžio tyrimus ir keistis informacija, teikti informaciją Europos Komisijai apie atliktus ir (ar) atliekamus tyrimus dėl Reglamento (ES) 2019/1150 pažeidimų.</p> <p>Konkurencijos taryba, išnagrinėjusi skundą dėl teisės pažeidimo arba atlikusi teisės pažeidimo tyrimą savo iniciatyva, turės įgaliojimus įpareigoti pažeidėją atlikti konkrečius veiksmus arba pašalinti pažeidimą bei skirti baudą už pažeidimą. Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad skiriant konkrečią baudą, būtų atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį, sunkumą, mastą, trukmę ir atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes. Apskaičiuojant baudą jos dydis būtų nustatomas pagal baudos dydžio minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgiant į atsakomybę lengvinančias ir (ar) sunkinančias aplinkybes. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, bauda mažinama nuo jos vidutinio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidutinio iki maksimalaus dydžio. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Konkurencijos tarybos nutarime turi būti nurodyti motyvai, pagrindžiantys baudos dydį.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Siekiant užtikrinti tinkamą Reglamento (ES) 2019/1150 įgyvendinimą Konkurencijos tarybai bus pavestos naujos funkcijos, kurioms įgyvendinti reikės įsteigti 6 naujus etatus, ir skirti Konkurencijos tarybai papildomų lėšų, t. y. vienkartinės investicijos darbo vietoms įrengti (30 tūkst. eurų) ir nuolatinės paslaugos (ryšiai, komunalinės paslaugos, licencijos). Iš viso, skaičiuojama, kad tinkamam naujų funkcijų įgyvendinimui Konkurencijos tarybai reikės 355 tūkst. eurų per metus. Lėšas numatoma skirti iš valstybės biudžeto.</p> <p>Priežiūros mastas yra reikšmingas. Lietuvoje veikia arba paslaugas verslo klientams teikia bent kelios dešimtys internetinio tarpininkavimo platformų paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų teikėjų. Taip pat aktualus ne tik el. prekyviečių skaičius, bet ir jomis besinaudojančių verslo klientų skaičius, nes dalis Reglamente nustatytų reikalavimų yra nukreipti į sutartinius santykius su platintojais. Lietuvoje internetinės tarpininkavimo paslaugos (el. prekyvietės) yra dažniausiai naudojamas elektroninės prekybos kanalas, 2022 m. šį prekybos kanalą naudojo 30,4 proc. e. prekyba užsiimančių įmonių (apie</p>

	<p>15 tūkstančių). 2023 m. Konkurencijos tarybos atlikta el. prekyviečių stebėseną parodė, kad didžiausiose elektroninėse prekyvietėse prekiaavo daugiau nei po tūkstantį prekiautojų. El. prekyviečių populiarumas nuolat auga (nuo 14,8 proc. besinaudojančių 2019 m. iki 30,4 proc. – 2022 m.), todėl ir el. prekyviečių, ir verslo klientų ateityje turėtų daugėti.</p> <p>Konkurencijos taryba šiuo metu savo veikloje diegia skaitmeninius įrankius, kurie turėtų efektyvinti procesus, tačiau šie įrankiai yra pritaikyti kitoms veiklos sritims. Panašūs įrankiai Reglamento (ES) 2019/1150 priežiūros srityje galėtų būti sukurti ir pritaikyti po kurio laiko, padarius atitinkamas investicijas. Bet kuriuo atveju ekspertų, gebančių įdiegti ir naudoti modernius verslo priežiūros įrankius, išliks.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Numatomas teigiamas poveikis ekonomikai, kadangi tinkamai užtikrinus Reglamento (ES) 2019/1150 nuostatų įgyvendinimą, verslams bus garantuojamos skaidrios ir visiems vienodos konkurencijos sąlygos, kas skatins mažas iš vidutinės įmonės aktyviau vykdyti veiklą išnaudojant visas internetinių platformų teikiamas galimybes.</p> <p>Papildomai tikimasi, kad Konkurencijos tarybą paskyrus priežiūros institucija sumažės krūvis teismams, taip pat smulkesniems verslo subjektams bus paprasčiau, pigiau ir lengviau kreiptis į priežiūros instituciją ginant savo interesus nei kreipiantis tiesiai į teismą.</p>

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, buvo atliekamas Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Įstatymo projekte nėra naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas buvo derintas su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Nacionaline teismų administracija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija ir Lietuvos prekybos įmonių asociacija. Įstatymo projektas be pastabų suderintas su Nacionaline teismų administracija. Į Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Finansų ministerijos ir Konkurencijos tarybos pastabas atsižvelgta ir Įstatymo projektas atitinkamai patikslintas. Su Teisingumo ministerija pastabos buvo papildomai derintos darbo tvarka.

Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija ir Lietuvos prekybos įmonių asociacija Įstatymo projektui pastabų nepateikė.

Įstatymo projektas buvo svarstytas 2024 m. gegužės 14 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kurio metu buvo pasiūlyta Ministerijai papildomai darbo tvarka susiderinti likusias nesuderintas pastabas su Teisingumo ministerija bei įvertinti Finansų ministerijos pastabą dėl Konkurencijos tarybai pavedamų naujų funkcijų finansavimo. Pažymėtina, kad į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta, jos suderintos darbine tvarka pasitarimo metu. Finansų ministerijos siūlymas pakartotinai įvertintas, papildomai pateikti duomenys dėl finansų poreikio aiškinamajame rašte. Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas atsižvelgta. Įstatymo projektas ir aiškinamasis raštas patikslintas bei suderintas darbo tvarka.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslumo skatinimo politikos skyriaus (vedėja Ieva Žaunierienė, el. p: ieva.zaunieriene@eimin.lt, tel.: +370 653 00733) patarėjas Pijus Tarutis, el. p. pijus.tarutis@eimin.lt, tel.: +370 634 72550.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 11 lapų;
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas;
3. Aiškinamasis raštas, 9 lapai;
4. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai;
5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai;
6. Atitikties lentelė, 11 lapų;

Ekonomikos ir inovacijų ministrė

Aušrinė Armonaitė

Pijus Tarutis, tel.: 8 634 72 550, el. p. Pijus.Tarutis@eimin.lt